

20 NĂM ĐÀO TẠO VÀ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CỦA KHOA XÃ HỘI HỌC, TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN, ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

NGUYỄN THỊ KIM HOA*

Năm 2011, Khoa Xã hội học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc Gia Hà Nội bước sang năm thứ 20 của quá trình đào tạo, nghiên cứu khoa học và hợp tác quốc tế với hai chuyên ngành là Xã hội học (XHH) và Công tác xã hội (CTXH). Qua 20 năm xây dựng và phát triển, Khoa Xã hội học đã đạt được nhiều thành tích trong đào tạo cũng như trong nghiên cứu khoa học, nâng cao nhận thức đội ngũ cán bộ, giảng viên, sinh viên, đồng thời đào tạo được nhiều nhà XHH Việt Nam trong tương lai và các cán bộ, chuyên viên CTXH xuất sắc.

1. Cơ cấu tổ chức của Khoa

Tính đến tháng 9/2011, tổng số cán bộ viên chức trong Khoa có 29 người, trong đó có 3 PGS và TS, 7 TS, 10 ThS, 9 CN. Hiện nay có 8 cán bộ đang học tập và nghiên cứu ở nước ngoài (4 người học ở Mỹ, 3 ở Australia và 1 ở Singapo). Khoa Xã hội học có 6 bộ môn: Lý thuyết và Phương pháp XHH, XHH Văn hóa và Giáo dục, XHH Nông thôn và Đô thị, XHH Dân số và Môi trường, XHH Giới và Gia đình, và Công tác xã hội.

2. Công tác đào tạo

Từ năm 1991 đến nay, Khoa Xã hội học tham gia đào tạo 2 ngành XHH và CTXH với các hệ chính quy, tại chức, văn bằng II, cao học và nghiên cứu sinh. Nhiều sinh viên, học viên tại chức, sau đại học, sau khi tốt nghiệp đang giữ những cương vị lãnh đạo quan trọng trong các cơ quan của Đảng, Nhà nước ở cấp Trung ương và các cấp địa phương.

Bảng 1. Số lượng đào tạo các hệ (1991- 2011)

Ngành	Chính quy	Tại chức	Văn bằng II	Chuyển đổi	Cao học	Nghiên cứu sinh
Xã hội học	1659	2200	150	60	335	45
Công tác xã hội	456	68			45	
Tổng	2115	2268	150	60	380	45

Cán bộ của Khoa tham gia tích cực các chương trình đào tạo, bồi dưỡng do nhà trường phối hợp thực hiện với các đối tác Pháp và Mỹ. Ngành Công tác xã hội đang được Nhà nước coi trọng. Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 32/2010/QĐ-TTg ngày 25 tháng 3 năm 2010 về phê duyệt “Đề án phát triển ngành Công tác xã hội giai đoạn 2010-2020”. Hiện nay Khoa Xã hội học là cơ sở đầu tiên đào tạo Thạc sĩ CTXH.

* PGS.TS, Chủ nhiệm Khoa Xã hội học, Trường Đại học KHXH & NV Hà Nội.

Để nâng cao chất lượng đào tạo, từ năm 1991 đến nay, Khoa thường xuyên xây dựng, điều chỉnh Khung chương trình đào tạo theo Khung chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phù hợp với nhu cầu của xã hội, chuyển đổi chương trình đào tạo từ niên chế sang tín chỉ, nghiệm thu, xuất bản 30 cuốn bài giảng, giáo trình, và nhiều sách tham khảo phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu khoa học.

3. Công tác nghiên cứu khoa học

Là một đơn vị nghiên cứu khoa học có uy tín, chất lượng, đội ngũ giảng viên và sinh viên Khoa Xã hội học luôn đề cao và đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học. Ba giảng viên của khoa còn kiêm nhiệm Giám đốc, Phó Giám đốc các Trung tâm như: Trung tâm Dân số - Công tác xã hội, Trung tâm Giới và phát triển, Trung tâm Phát triển Kỹ năng và Tri thức công tác xã hội (CSWD)

Nhiều giảng viên đã và đang chủ trì hoặc tham gia những đề tài nghiên cứu khoa học lớn từ cấp trường, cấp Bộ, cấp Đại học Quốc Gia, cấp Nhà nước, các dự án của các tổ chức trong nước và quốc tế. Khoa có 3 cán bộ chủ trì 3 đề tài cấp nhà nước cho giai đoạn 2009-2012.

Tổ chức các hội thảo khoa học

Năm 2000, được sự tài trợ của Quỹ FORD tại Việt Nam và Thái Lan, nhà trường đã phối hợp với các Viện, Trường và cơ sở nghiên cứu và đào tạo xã hội học tổ chức Hội thảo Quốc gia về “*Nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu xã hội học, đáp ứng nhu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*”. Tham dự Hội thảo có hơn 140 đại biểu, với gần 40 báo cáo của các học giả trong và ngoài nước.

Gần đây có ba hội thảo quốc tế lớn được Khoa tổ chức thành công. Đó là Hội thảo quốc tế “*Nghiên cứu và đào tạo CTXH trong quá trình hội nhập và phát triển*” (tháng 6/2008), Hội thảo quốc tế “*Xây dựng và hoàn thiện chương trình đào tạo Thạc sỹ CTXH tại Trường ĐHKHXH&NV*” (tháng 8/2010), và Hội thảo quốc tế “*Đào tạo sau đại học ngành CTXH: Thực trạng và giải pháp*” (tháng 7/2011). Cả ba Hội thảo đều có sự tham gia của nhiều nhà khoa học, nhà quản lý, các cán bộ nghiên cứu, giảng dạy xã hội học và CTXH tại các trường đại học và các cơ sở nghiên cứu của Việt Nam cũng như các học giả đến từ các tổ chức quốc tế và các trường đại học lớn trên thế giới.

Ngoài các cuộc hội thảo lớn kể trên, Khoa cũng đã tổ chức hơn 20 hội thảo cấp bộ môn, và cấp khoa, tạo diễn đàn nâng cao năng lực và chia sẻ thông tin cho các giảng viên, các nhà nghiên cứu và sinh viên trong trường.

4. Hợp tác quốc tế

Hai mươi năm qua Khoa Xã hội học đã hợp tác với hơn 20 trường đại học và các tổ chức quốc tế. Đặc biệt từ năm 2008 đến nay, Khoa đã được UNICEF và Trường Đại học San Jose (Mỹ) hỗ trợ tích cực trong đào tạo bồi dưỡng chứng chỉ sau đại học ngành Công tác xã hội. Năm 2005, Khoa XHH được kết nạp vào Hội XHH thế giới.

5. Kế hoạch phát triển Khoa Xã hội học (2011-2020)

Định hướng phát triển của Khoa Xã hội học trong thời gian tới có thể tóm tắt trên những nét chính sau đây:

- Xây dựng đội ngũ cán bộ giảng dạy đạt chuẩn cao, có tính chuyên nghiệp đáp ứng nhiệm vụ chiến lược của Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN.
- Tiếp tục chuẩn hóa, hiện đại hóa hoạt động đào tạo trong Khoa, điều chỉnh, bổ sung ngành nghề đào tạo một cách hợp lý, tiếp tục nâng cao chất lượng đào tạo, thực hiện tốt đổi mới phương pháp giảng dạy và chương trình đào tạo theo tín chỉ. Từ năm 2011, Khoa sẽ tổ chức đào tạo từ xa, các khoá ngắn hạn, các lớp chuyển đổi đáp ứng nhu cầu xã hội. Phần đầu 2015, ngành Xã hội học và công tác xã hội tổ chức đào tạo đạt chuẩn quốc tế.
- Khoa phối hợp chặt chẽ với các Trung tâm nghiên cứu thuộc Đại học Quốc gia và thuộc Trường ĐHKHXH&NV, mở rộng, phát triển và phát huy có hiệu quả các hoạt động của Trung tâm Dân số và Công tác xã hội, Trung tâm Giới và phát triển, Trung tâm Đào tạo Kỹ năng và Tri thức Công tác Xã hội,...
- Tăng cường tổ chức các buổi toạ đàm khoa học, Hội thảo khoa học, động viên cán bộ Khoa biên tập, hoàn thiện các bài giảng, giáo trình, các báo cáo tổng kết đề tài để in ấn, xuất bản; mở rộng, liên kết chặt chẽ với các nhà khoa học trong và ngoài trường trong công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học.
- Triển khai kế hoạch liên kết đào tạo sau đại học ngành xã hội học và ngành công tác xã hội với các Viện nghiên cứu, các trường đại học trong nước và nước ngoài; kế hoạch “Đề án phát triển nghề CTXH giai đoạn 2011-2020” của Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN.

6. Kết luận

Trong chặng đường 20 năm phát triển Khoa Xã hội học, Ban Chủ nhiệm Khoa trong các nhiệm kỳ luôn có chiến lược chăm lo, xây dựng, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ của Khoa, tạo điều kiện thuận lợi để các cán bộ có cơ hội phát triển, từ đó góp phần duy trì vai trò cơ sở đào tạo đứng đầu trong cả nước về hai ngành Xã hội học và Công tác xã hội.